

oe, inricht, gij kunt niet missen de vroolijkheid, die zich uit. Het moet u en uw broeders en zusters zijn aan te zien, dat zij een hoogtij beleven. Gij wilt, dat in het bedehuis, dat ook in uw woning de liederen elkander zullen opvolgen.

Voor het Paascheest roept om het uitwendige. Wordt ge op den Kerstdag, door het nachtelijk duister, waarin de geboorte van uw Heiland plaats vond, door de sombere omgeving, waar Hij Zijn eerste kreet deed hooren, als vanzelf tot eenige soberheid gestemd; wordt ge door het Pinksterfeest herinnerd aan de verborgen werkingen van den onzichtbaren Geest in het schuilende hart en alzoo bij alle uiterlijkheid nog naar de innerlijkheid begeleid, de Paaschmorgen laat zich niet denken zonder glans, zonder een blijdschap, die aansteekt, zonder discipelen, die elkander van verre het groote nieuws jubelend toewerpen.

Van het Opstandingsfeest moet er, zal uw gevoel oemgins bevreemd worden, suggestieve kracht uitgaan. Gij zoudt de trage massa der christenen op dien dag in beweging willen brengen. Het loflied moet zich verbreden zoover het kan.

Gij wilt den zang werkelijkheid zien worden:

De stammen, naar Gods naam genoemd,
Gaan derwaarts op, daar elk zich buigt
Naar d'Ark, die van Gods gunst getuigt;
Daar elk Zijn naam belijdt en roemt.

Vergelijkt daarmee nu eens de mystiek. Aan zichzelf overgelaten, mijdt zij de luidruchtigheid.

Haar klimaat is de afzondering.

Zij verkeert het liefst in gedempt buitenlicht, opdat zij zich bade in het ruime, volle binnenlicht. Zij legt er alles op toe om zich voor de stemmen uit de wereld te verdooven, opdat de stem van Jezus tot de ziel uit het Woord worde vernomen en het antwoord der ziel aan haar Jezus daarop volge.

Zij is bang voor het uitwendige, omdat het zoo afleidt.

Zij weet, dat feestvertoon zoo handig gemis aan godsvrucht kan verbergen.

Haar gevoelig oor werd pijnlijk aangedaan door zoo menige dissonant in den Paaschpsalm, die niet tot oplossing kwam.

Haar mijmerend oog onderscheidde met één opslag, dat zooveel feestelijke vroolijkheid was opgeschroefd.

Wat geeft zij om het massale.

Eén of weinigen, die in algeheele zelfovergave den Heil, die glorie won, aanbidden, stemmen haar inniger dan een bonte menigte, die uit de meest uiteenlopende motieven haar Paaschvreugde doet blijken.

Zij kan bijna wenschen, dat het oorspronkelijke denkbeeld der oude Gereformeerden ware doorgevoerd en de heilsfeiten door de christenheid niet op vastgestelde dagen werden herdacht en geverd.

En toch... feest en mystiek behooren elkander te vinden.

Het uitwendige en het inwendige, het massale en het eenzame moeten met elkander in harmonie gebracht.

Zoo wil het de Opgestane.

Hij verscheen niet slechts in den hof aan de Magdaleensche, toen zij daar doolde ganschalleen.

Hij vertoonde Zich ook aan Zijn discipelen als zij saamvergaderd waren.

Ja, Hij bescheidde al Zijn broeders, ten getale van 500 op een berg in Galilea.

De verbinding tusschen Paascheest en mystiek zal wis bij u worden gelegd, wanneer gij u de Paulinische begeerte eigen maakt: opdat ik Hem kenne en de kracht Zijner opstanding.

In die begeerte hebt gij het Paascheest te verbeiden.

Die begeerte heeft u ook, als de Paaschklanken zijn weggestorven, tot nabetrachting te leiden.

Die begeerte dient uw levensbegeerte te zijn.

„Opdat ik Hem kenne en de kracht Zijner opstanding.”

Als dit christelijke ideaal ook uw ideaal is geworden, als gij daarover kunt zinnen bij dagen, soms ook bij nachten, als dat u gedurig bezighoudt, dan hebt gij het Paascheest noodig om wat gij zoolang bij u hebt opgesloten, in vreugde te openbaren.

De deuren van uw binnenkamer mogen niet gegrendeld blijven.

Zij moeten op tijd en stond wijd worden opengezet.

Gij moet het ook eens luide uitroepen: „opdat ik Hem kenne en de kracht Zijner opstanding.”

Zoo is dan uw Paaschpsalm van mystiek doortild.

HEPP.

KERKELIJK LEVEN.

„De Jeugdonderling”.

I.

Er wordt in onze dagen veel gehandeld over den „jeugdonderling”. Dit feit staat nu met een ander verschijnsel in onlosmakelijk verband, n.l. dit, dat er niet minder veel geschreven en gesproken wordt over „de jeugd” en over den „ouderling”.

Over „den ouderling”. In de „Nieuwe Rotterdamse Courant” verschijnt hij speciaal in de rubriek „Kerknieuws” ten tooneele. Als men het daar niet heeft over Netelenbos, Wisse of Veltenaar, wordt er van de bekende „Gereformeerde zijde” gehandeld over den ouderling. Die ouderling speelt dan in het bestaan der Gereformeerde Kerken een belangrijke rol, en ontdekt is, dat zijn invloed voortdurend toeneemt. De voorstelling, die velen hebben, dat in het Gereformeerde kerkelijk leven de dominee de man is, die de eerste viool speelt, is dan ook niet juist. De predikant moge Zondags op den kansel de groote man zijn, in de interne aangelegenheden der gemeente en in de kerkeraadsvergaderingen heeft hij in den regel lang niet zooveel in te brengen als men wel denkt. De Gereformeerde ouderling is daarbij een ijverig man. Echter, problemen bestaan voor hem niet. Voor ouderling kiest men de zeer verzekerde broeders. De Gereformeerde ouderling is een man, die nooit twijfelt of op twee gedachten hinkt. Hij heeft geen lange verhandelingen noodig over vraagstukken, die aan de orde van den dag zijn om zijn houding te bepalen. En dan ontvangt de gansche ouderling-schap den lofwaaardigen titel van: „de burgerwacht in het Gereformeerde kerkelijk leven”, en ontvangt ieder persoonlijk een aanstelling als: „onbezoldigd Rijksveldwachter”.

Het deed ons weldadig aan, dat zelfs het „Weekblad voor de Vrijzinnige Hervormden” de minachtende wijze betreurt, waarop het liberale hoofdorgaan over de ouderlingen schrijft. Geconstateerd wordt, dat de schrijver de werkelijkheid uit het oog verliest. Het is al dadelijk volkomen onjuist, dat tot ouderlingen alleen zij gekozen worden, wier „eerwaarde hoofd met een stralenkrans omgeven is.” En het is evenmin waar, dat zij in meerderheid de reactie vertegenwoordigen of als renners op den wagen van den vooruitgang werken. In verreweg de meeste gemeenten hebben zij een open oog voor de behoeften des tijds en willen zij gaarne, dat de kerk zich aan de nieuwe omstandigheden aanpast, voor zoover dit mogelijk is zonder de waarheid Gods prijs te geven. En meer en meer opwaken wordt aanschouwd, meer en meer een zich indenken van het karakter en het werk van den ouderling in allerlei kerkelijke bladen en op menige vergadering, waarbij wij in het bijzonder de aandacht vragen voor de ouderlingen-conferenties, die steeds meer gehouden worden. We zijn dankbaar voor de presbyteriale inrichting van ons Gereformeerde kerkelijk leven.

Dat ook „de jeugd” en dan met name „de rijpere jeugd” aller aandacht trekt, behoeft ik niet te bewijzen. We hebben het tegenwoordig altijd druk over „die rijpere jeugd”, over de jeugdorganisaties, over congressen voor „de intellectuelen”, over conferenties voor de „jongeren”. De Ned. Bond van Jongelingsverenigingen op Geref. grondslag staat daar in zijn volle kracht.

De knapen hebben hun vergaderingen; de meisjes van 12—16 jaar worden georganiseerd en hebben hun „Gereformeerde Meisjesblad”. De vrienden van 16 jaar hebben haar Bond met reeds meer dan 125 Vereenigingen. En het aantal organen, dat rechtstreeks of zijdelings in dienst staat van de jeugdorganisaties, is zeer belangrijk. En allerlei paedagogische, fysieke en psychische vraagstukken zijn met „het probleem der rijpere jeugd” aan de orde gekomen. Terwijl daarbij de Staat van zijn belangstelling doet blijken, eerst door zijne Staatscommissie, welke een belangrijk rapport uitbracht, en nu door het in het leven roepen van den „Centraal Jeugdraad”, waarin ook mannen van Gereformeerde huize een plaats mochten ontvangen. Staatssubsidie wordt ons uit de verte reeds voorgehouden als zeer aantrekkelijk ook voor het jeugdwerk door onze organisaties te verrichten.

Over den „ouderling” wordt dus in onze tijden druk gehandeld. De „jeugd” blijft aller belangstelling vragen en trekken. Wat spreekt meer dan van zelf, dat tegenwoordig weer een ander vraagstuk gevoegd is bij de vele, die we reeds hebben, opgelost of onopgelost, n.l. dat van „den jeugdonderling”.

Ook hierover wordt in tweeërlei zin geschreven. De „Nieuwe Rotterdamse Courant” vindt niet dan woorden van spot, De Vonkenberg of br Vonkenberg, ik weet niet, wat ik schrijven moet, staat er in gloed over. Wereld eerst in het „Christelijk Schoolblad”, thans samengesmolten met „Onze Vacatures” een critiek gegeven over deze nieuwe instelling, de „N. R. Courant” ging op dat pad verder. De boosheid van onze rijpere jeugd wordt geteekend in deze aanhaling:

Ach, was musz man oft von bösen
Kindern hören oder lesen!”

en de uitkomst, door den jeugdonderling gegeven, wordt begroet met het volgende:

„Sei mir gegrüßt, o heiliger Mann!”

Waarom, zoo wordt dan gezegd, zou, waar op heden alles op zijn kop komt te staan, de ouderling ook niet jong kunnen worden. Echter, de samenstelling „jeugd-ouderling” doet te veel denken aan een zwarten molenaar of een witten schoorsteenveger. Hij is de geestelijke adviseur van de jeugdorganisaties. Een beproefd man, die niet met moderne cultuur-bacillen is geïnfecteerd, van huis uit reeds onontvankelijk voor dit kwaad, onvermurwbaar wachter op Sions muren, die zich niet door schalksche lonkjes van de wijs laat brengen. Hij is reeds de gerenommeerde dwarskijker in de huisgezinnen, hij zal nu ook ingekwartierd schutter worden in de jeugdorganisaties. De jeugdonderling is de laatste krachtproef, een paardenmiddel, om de echte orthodoxie bij het opkomend geslacht te bewaren.

Zoo schamper spottend zich de „N. R. Courant” over dit nieuwe instituut uitlaat, zoo in de wolken over den „jeugdonderling” is de Bondsdirecteur. Week aan week wordt tegenwoordig in het Bondsorgaan, het „Gereformeerde Jongelingsblad” de lof-trompet over hem gestoken. Met geen taaler vasthoudendheid kan de Poortwachter het in „De Ster” hebben over het „Nieuw-Testamentisch lied” oftewel de gezangen, als De Vonkenberg het heeft over dezen nieuwen functionaris. Alle nieuwe symptomen van kerkelijk leven interesseeren hem. Het verheugt hem te zien, hoe de uitwerking van een enkele kerkelijke handeling (waarmede wel bedoeld zal zijn de beslissing der Leeuwarder Synode op het verzoek van den Bond om deputaten aan te wijzen voor nauwer contact met de Jeugdbeweging, of de bekende beslissing van de Dordtsche Classis omtrent De Vonkenberg's positie na zijn optreden als Bondsdirecteur), het verheugt hem dan te zien, hoe de uitwerking van een enkele kerkelijke handeling tot uitwerking heeft, dat de kerken het allerwege gingen uitspreken: „de arbeid onder de rijpere jeugd is geestelijk werk, dat den kerken in het gemeen ten goede komt.” En die uitwerking is desnoods een slachtoffer waard. Allerwegen moeten we in deze richting vooruit. Niet los van de kerke Christi, maar in teeder, doch gezond verband. Wachten op wat over drie jaar een Synode zou believen te besluiten inzake de rijpere jeugd, kunnen we niet. Want: „Senatu deliberante, Sagittum perit”, dus ietwat vrij vertaald: „Onder het aarzelen van de ouderen, ging de rijpere jeugd te gronde.” We kunnen niet wachten, „geen dag en geen nacht”. Vooral niet, als die „dagen en nachten” blijken geen dagen en nachten, maar tijdperken te zijn. Helpt den afval stuiten! Schrikbarend is de afwijking! Toch valt er nog ontzaglijk veel te behouden en te bewaren. De Bondsdirecteur vertrouwt dan ook, dat alle ouderlingen en diakenen, die eens tot de bondsmakkers behoorden, in deze richting zullen werkzaam zijn. Neen meer, dat zij in deze richting zullen sturen, dat zij het initiatief zullen nemen. Dan kan nog goedgemaakt worden, wat in Leeuwarden ongedaan bleef.

B. A. KNOPPERS.

De Huismans en de Persreformatie.

Zooals men weet, had De Huismans zich over „De Reformatie” beklaagd.

Reformatie van persmanieren is blijkbaar van dat blad niet te wachten, zoo luidde zijn verzuchting.

Wij boden hem aan in onze kolommen zijn opvatting van persreformatie uiteen te zetten, met uitschakeling van de kwestie, welke er tusschen Dr de Moor en hem gaande was.

Toen wij daarop zijn brief ontvingen, openden we dien met zekere gretigheid.

Wij werden echter teleurgesteld.

Over reformatie van persmanieren in het gemeen werd niet gerept.

Hij nam de gelegenheid te baat om nogmaals een aanval op Dr de Moor te doen.

Hij brengt tegen hem een ernstige beschuldiging in.

En op welke gronden?

Hij zegt zelf: „het zijn slechts indrukken, vermoedens, die ik hier weergeef.”

Maar iemand beschuldigen op indrukken en vermoedens, is dat niet een man als De Poortwachter onwaardig?

Een oogenblik dachten wij erover zijn stuk niet te plaatsen.

We hadden daar het volste recht toe, want hij heeft aan de door ons gestelde voorwaarde niet voldaan.

Toch willen we toegeeflijk zijn.

De Poortwachter verkeert in den waan, dat er tegen hem wordt gehroed. Hij spreekt zelfs van „smoren”.

Welnu, om te toonen, dat er van „smoren” en wat daarmee samenhangt niets aan is, nemen we zijn stuk hier op.

Maar dan hebben we vanzelf ook Dr de Moor